

bort fra det uheldige, som efter min Mening ligger i, at behandle Spørgsmaalene alt for meget af Partihensyn. Jeg tror, det er et Fremstridt, som virkelig fortjener Paaagtning. Blandt de forskellige Angreb, som ere rettede imod os, er ogsaa vor Handlemaade lige over for de Spørgsmaal, som ligge for her, nemlig om Fordelingen af Honorarer til forskellige Forfattere, og heller ikke skal jeg her benægte, at de Rettelser, som vi have maattet finde os i her fra forskellige Sider, kunne være mere eller mindre rigtige. Jeg tror, at naar jeg nu kalder tilbage i min Erindring den Tid, da jeg, for ikke saa længe tilbage, kom ind her paa Rigsdagen og hørte, med hvilken Despekt, havde jeg nær sagt, man talte om det gamle Raadesekretariat fra Enevældens Tid, de Misbrug, som fandt Sted, om, hvorledes Statsmidlerne den Gang, bleve anvendte i personligt Njemed paa en mer eller mindre rigtig Maade — jeg har, som sagt, endnu en levende Erindring om, hvad der den Gang blev sagt fra Finansudvalgets Side — fik man at høre, at det var noget, man skulde tage den største Afstand fra, noget, man skulde vogte sig for at komme ind paa. Jeg tror nu, at naar man vil anstille Sammenligningen mellem, hvad Raadesekretariatet gjorde før 1848, og hvad det danske Folketing gør 1892—93, vil man se, at vi her paa Rigsdagen drive det adskilligt videre, i alt Fald efter min Opfattelse, end Raadesekretariatet gjorde, og vi ere næppe Genstand for mindre Rind paa Dørene — i alt Fald de enkelte af os — af Personer, som søge at komme i Betragtning ved den Uddeling, som vi her tillade os at foretage. Jeg har derfor glædet mig over at høre de forskellige Udtalelser, som her ere komne frem i den Retning, og jeg tror derfor ikke, at det var af Vejen, om der vaagnede en Reaktion, som gjorde, at vi kom noget tilbage fra den Udsæd, som vi her ikke saa sjældent lægge for Dagen. Jeg beder nu vel iagttaget, at naar jeg siger dette, er det ikke, for paa nogen Maade at angribe den ene eller den anden enkelte Person, hverken af dem, som sidde her paa Rigsdagen, thi Angrebet vil saa ramme mig lige saa fuldt som enhver som helst anden, og heller ikke for at angribe nogen af dem, som udefra søge at komme i Betragtning ved de forskellige Vejligheder. Skulde jeg gøre noget for at gøre dette Angreb videre, vilde det maaste ikke være aldeles uberettiget at rette det ogsaa til det ærede Kultusministerium. Vel har den ærede Minister værget sig noget imod, at Angrebet rettedes mod dette, under Ytringer, som ere faldne for kort Tid siden her i Salen, men jeg tror

dog, at naar man oplever noget saadant, som at Mænd, der mulig have en udmærket Udførelse til at komme i Betragtning, komme til Finansudvalget og sige: Vi have i Kultusministeriet fra den og den Embedsmand faaet Anvisning paa at gaa til Finansudvalgets Medlemmer og opnaa det og det; thi fra vedkommendes Side skulde de nyde den videst mulige Støtte, saa tror jeg at kunne sige, da vi nu ere komne ind paa at omtale den Ting, at der er Anledning til at gøre opmærksom derpaa, og det for, at den Reaktion mod dette, som er under Udvikling her, ogsaa kan komme til at virke paa alle de Steder, hvor det er nødvendigt, at den kommer til at virke. Det er kun ganske almindelige Betragtninger, som jeg her har fremst, og jeg beder udtrykkelig bemærket, at jeg udtaler ikke noget om Enkelthederne; jeg er selv Part i Indstillingerne af forskellige Art og vil derfor ikke undskyldte mig, og heller ikke angribe andre, men kun gøre Bemærkninger af en saadan ganske almindelig Natur.

Der er 3 andre Spørgsmaal, som jeg vil tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om. Det ene er med Hensyn til det kongelige Teater. Jeg tror, at de Bemærkninger, der ere gjorte her i Tinget om dette Styrelse, i alle Henseende ere berettigede. Jeg kan ikke se rettere, end at man ved Teatrets Styrelse sætter sig vel meget ud over, hvad der udtales paa Rigsdagen. I den Anledning henviser jeg ogsaa til den Betænkning, som i Aar er afgivet af Landstingets Statsrevisionsudvalg. Man sætter sig vel meget ud over de Ønsker, som ere komne frem fra forskellige Sider. Da vi for noget over en Snes Aar siden drøftede Spørgsmaalet om det kongelige Teater og førtes til at gaa ind paa at give Bevillingen til Opførelsen af det nye Teater, som nu staar paa Kongens Nytorv, og hvor man gav det det Omfang, det nu har faaet, og hvor man stadig sagde fra de ledendes Side, at det var aldeles nødvendigt, at Teatret fik en saadan Størrelse, og man da gik ud fra, at Ledelsen havde Ret, saa lod man sig overtale til at stemme derfor, og jeg selv stemte ogsaa derfor. Men nu høre vi, at dette Teater netop er bygget alt for stort, og der ligger der en Vanstuelighed for at komme til en hensigtsmæssig Ordning i, at Teatret har faaet dette Omfang. Det maa vi selvfølgelig beklage, men det turde være, at Autoriteterne lede os i den Henseende paa mange andre Omraader eller have ledet os til Foretagender, der ere alt for store for vore Forhold, og at dette langt fra er det eneste, hvor der er Grund til at beklage sig,